

Rozhovor s osobnosťou mesiaca MUDr. Miroslavom Paľkom

MUDr. Miroslav Paľko študoval na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach. Po skončení štúdia začal pracovať na internom oddelení vo Vranove nad Topľou. Neskôr pôsobil v Geriatrickom centre sv. Lukáša v Košiciach a od roku 1996 nastúpil na II. Internú kliniku FNsP v Košiciach. Po absolvovaní internistického kmeňa z vnútorného lekárstva získal špecializačnú skúšku z diabetológie a porúch látkovej premeny a výživy a špecializačnú skúšku z vnútorného lekárstva. Dnes pracuje na I. internej klinike UNLP v Košiciach v diabetologickej ambulancii a v rámci Centra pre liečbu pacientov pre inzulínové pumpy sa venuje pacientom na inzulínových pumpách a glukózových senzorochoch. Zároveň je ústavným diabetológom a vedie kolektív nutričných terapeutiek oddelenia liečebnej výživy UNLP v Košiciach.

Prezradíte našim čitateľom, čo vás priviedlo k medicíne a špeciálne k diabetológii?

Ak sa nad tým zamyslím, bola to zhoda viacerých okolností. Už ako študent gymnázia som viac inklinoval k prírodným vedám, všeobecnej biológii, chémii, botanike, biológii človeka, anatómii a farmácii. Prínosom bolo, že sme na gymnáziu mali latinský jazyk. Potom to bola moja stará mama, ktorá ma v túžbe študovať medicínu podporovala od malička. Na štúdium lekárskej fakulty som sa nedostal na prvýkrát. Takmer rok som pracoval v nemocnici v pozícii ošetrovateľa, prišiel som do styku s pacientmi, ich trápením, bolesťami, ale aj pocitom zlepšenia stavu a vyliečenia. Všímal som si prácu lekárov a zdravotných sestier. Ten rok ma v mojom presvedčení pomáhať ľuďom len utvrdil, a tak som po roku úspešne absolvoval prijímacie skúšky. Bol som prijatý na Lekársku fakultu v Košiciach. Na II. Internej klinike FNsP v Košiciach, kde som pracoval, mi po absolvovaní internej atestácie ponúkli pokračovanie v diabetológii, tak som to prijal.

Čo je podľa vás najdôležitejšie v prístupe k pacientovi, ktorému bol práve diagnostikovaný diabetes, aby ste získali jeho dôveru a motivovali ho k spolupráci?

Diabetes mellitus, a to obzvlášť 1. typu je chronické, veľmi závažné a v súčasnosti, bohužiaľ, ešte nevyliečiteľné ochorenie. Môže postihnúť kohokoľvek a kedykoľvek v živote. Z mojich dlhoročných skúseností viem, že k pacientovi treba pristupovať opatrne, citlivo, s veľkou empatiou a zároveň s posúdením jeho duševného stavu. Duševný stav pacienta je ovplyvnený uvedomením si situácie, že má závažné, nevyliečiteľné ochorenie spôsobujúce ťažké komplikácie. Objavuje sa strach, neistota a negatívne emócie. Takmer každý pacient prechádza viacerými fázami tohto ochorenia: fázou vzdoru, odmietania

správ, hnevu, vyjednávania až smútku a možnej depresie, preto musí byť lekár aj výborný psychológ a vnímavý človek, rozpoznať jednotlivé fázy ochorenia a správne pacientovi poradiť.

Diabetológia zaznamenala za posledných desať rokov obrovský rozvoj. Ako by ste charakterizovali vaše možnosti dnes v porovnaní so situáciou pred desiatimi rokmi? Ako vidíte budúcnosť diabetológie? Prídu na trh lieky alebo technológie, ktoré „vyliečia diabetes?“

Diabetológia patrí k odborom medicíny s neskutočne rýchlym a veľkým vývojom. Na náš trh sa dostávajú stále kvalitnejšie lieky, ale aj technológie. Lieky, ako napríklad agonisty GLP1 receptorov sa podávajú raz do týždňa, znižujú glykémiu, zároveň redukujú hmotnosť, chránia srdce, cievy, mozog a obličky. Dokonca sú už na trhu lieky, ktoré sa podávajú len dvakrát do roka. Obrovský pokrok je v oblasti podávania inzulínu pumpou v spojení s glukózovým senzorom, keď systém pracujúci v režime *closed loop* takmer nahrádza pankreas. Verím, že onedlho príde čas, keď si inzulín nebude treba podávať injekčne, ale pacient ho užije ako tabletku.

Diabetes mellitus je chronické celoživotné ochorenie. S vašimi pacientmi sa stretávate dlhé roky, ste svedkami ich životných príbehov. Ktorý pacient bol pre vás najväčšou výzvou?

Diabetes mellitus 1. typu, ktorým sú postihnuté ženy, resp. špeciálny typ diabetu zvaný gestačný diabetes sa môže objaviť počas tehotenstva. Žena-diabetička to má s tehotenstvom oveľa ťažšie ako zdravé tehotné ženy. Musí svoje otehotnenie starostlivo naplánovať na obdobie, keď je jej cukrovka stabilná, keď má výborné hladiny cukru. Celé obdobie tehotenstva musí byť disciplinovaná, mať čo najlepšie výsledky, počúvať rady lekára-diabetológa a gynekológa-pôrodníka, aby nedošlo k poškodeniu dieťaťa. Naša nemocnica je centrom pre starostlivosť o tehotné pacientky s diabetes mellitus. Mojou ambulanciou prešli stovky tehotných pacientiek s cukrovkou a mojou výzvou a veľkou radosťou je, ak sa pacientke po období tehotenstva podarí porodiť zdravé dieťa.

Prezradte nám na záver niečo zo svojej životnej filozofie. Čo vás napína šťastím, ako relaxujete a kde dobíjate baterky?

Pracovný čas v súčasnej dobe nepozná obmedzenie a prácu si mnohokrát nosíme domov. Naším pracovným nástrojom je aj mobilný telefón. Na dobíjanie bateriek, ako hovoríte, potrebujeme kvalitný oddych a regeneráciu. V čase voľna veľmi rád chodím behať do lesa s mojím psom, nemeckým ovčiakom, bicyklujem a v zime lyžujem. V lete sa venujem aj záhrade, koseniu trávniku, pestovaniu exotických stromov, ako je figovník, tuja, libanonský céder, ginkgo, oliva, palma, paulownia a rôzne ihličnany. Radosť mi v lete robia aj moje čili papriky. V zime mi je spoločníkom kvalitná kniha, oporou mi je manželka a syn, ktorý po skončení medicíny tiež pracuje ako lekár.

Ďakujeme vám za rozhovor

Odborná redakcia DIA News